

Historisch slecht jaar voor bioscopen en filmtheaters

Amsterdam, 11 januari 2022 – Het filmjaar 2021 is een historisch slecht jaar geweest voor de Nederlandse bioscopen en filmtheaters. Ondanks een enthousiast bioscooppubliek en een sterk filmaanbod was het door lockdowns en strenge maatregelen onmogelijk een goed resultaat te behalen. Dat blijkt uit de cijfers van 2021. FDN en NVBF vinden het belangrijk dat de overheid de filmsector actief blijft steunen.

Het jaar is afgesloten met 14.306.934 bezoeken, een daling van 14,6% ten opzichte van 2020 en in vergelijking met 2019 maar liefst een daling van 62,4%. Het gemiddeld aantal bezoeken per hoofd van de bevolking nam verder af van 2,2 in 2019, naar 1,0 in 2020 en 0,8 in 2021 Een historisch dieptepunt; deze verhouding was nooit eerder zo laag. De totale omzet uit kaartverkoop kwam in 2021 uit op 143 miljoen euro, een afname van 5,5% ten opzichte van 2020 en vergeleken met 2019 een daling van 58,8%. Sinds de metingen van het filmbezoek vanaf 1918 zijn er slechts één keer minder bezoekers geweest, en dat was in 1992. In internationaal perspectief laten andere landen (waaronder het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland en België) wel groei zien ten opzichte van 2020.

Meest bezochte films

De film die het afgelopen jaar veruit het populairst was is *No Time To Die* met 1.733.285 bezoeken. Ook deed de Nederlandse film *De Slag om de Schelde* het bijzonder goed: de film trok in het afgelopen jaar 507.685 bezoeken en is daarmee de derde best bezochte film van 2021 na *No Time To Die*, en *Fast & Furious 9* die 532.103 bezoekers trok. Alhoewel er dit jaar meer concurrentie was van grote internationale titels hebben Nederlandse films ook in 2021 sterk gepresteerd met een marktaandeel van 23%, vergelijkbaar met de 22% van 2020. Naast *De Slag om de Schelde* waren de films *Luizenmoeder – de Film* (470.114 bezoeken), *Bon Bini: Judeska in da House* (279.074 bezoeken) en *Alles op Tafel* (272.958 bezoeken) populair onder bezoekers. Bij de filmtheaters werd de titel *The Father* het best bezocht met 124.891 bezoeken in filmtheaters.

Trouw en onzekerheid

Bij iedere heropening en versoepeling blijkt steeds weer dat de bezoeker trouw naar de bioscopen en filmtheaters komt. Ook de feiten wijzen uit dat bioscoop bezoek een veilig en vertrouwd uitje is. Uit recent Duits onderzoek blijkt dat de zeer professionele ventilatiesystemen aan alle hoge eisen voldoen. Er zijn tot op heden wereldwijd dan ook geen bronbesmettingen zijn aangetoond bij de bioscopen en filmtheaters. Dat komt omdat het publiek stil zit en één kant opkijkt.

Toch hebben de Nederlandse filmdistributeurs, bioscopen en filmtheaters opnieuw te maken gehad met veel onzekerheid door maandenlange sluitingen en maatregelen. De nieuwe voorzitter van de NVBF, Boris van der Ham: “De tekenen van herstel van de sector zijn uitgebleven. En dat dreunt door

in de hele keten van de film: van productie tot distributie en vertoning. Ondanks de steun van de overheid raken reserves op en leveren al gemaakte investeringen door nieuwe maatregelen of een lockdown, niets of weinig op. Vanwege de voortdurende onzekerheid is het lastig een voorspelling voor 2022 te maken. Het filmaanbod is er, releases worden ook minder verschoven, maar nu moet er nog stabiliteit bij de vertoners komen. Duidelijkheid en perspectief vanuit de overheid is daarbij van groot belang. Zowel aan de nieuwe staatssecretaris voor Cultuur en van de minister van Economische Zaken vraag ik: laat de sector niet in de steek.”

Markt & cijfers

De cijfers en achtergronden van het bioscoopjaar 2021 werden vandaag besproken tijdens de online perspresentatie van Filmdistributeurs Nederland (FDN) en de Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF) in Koninklijk Theater Tuschinski in Amsterdam.

In de toelichting bij de jaarcijfers stonden presentator **René Mioch** en **Hajo Binsbergen** (bestuurslid FDN) stil bij belangrijke thema's en trends. Zo werd duidelijk dat bioscopen en filmtheaters na een enorme terugval in 2020 in het afgelopen jaar nog sterker zijn geraakt in het aantal bezoeken. In 2021 waren bioscopen en filmtheaters dan ook langer verplicht gesloten, 24 weken tegen 15 weken in 2020. In de 28 weken dat de theaters wél open waren werden weliswaar betere resultaten gehaald dan in 2020, maar in vergelijking tot 2019 (een normaal bioscoopjaar) was het verlies in die maanden nog steeds 31%. De opeenvolgende en opeengestapelde beperkingen zoals de beperking in het aantal bezoekers, de QR-code, de 1,5m afstand en beperkende sluitingstijden leiden ertoe dat er uiteindelijk slechts 1/6e van de reguliere capaciteit kon worden benut, de daling in bezoek was toen 73%. Er is geen land in Europa waar deze combinatie van maatregelen voorkwam.

Branche roept op tot stabiliteit en perspectief

Onder leiding van moderator René Mioch sprak een afvaardiging van FDN en de NVBF met elkaar over de ontwikkelingen binnen de branche. **Boris van der Ham** stelde: “De Nederlandse film moet de komende jaren verder worden versterkt. Daar willen we graag over meedenken. Maar dat moet wel op een slimme manier. Een platte investeringsverplichting vanuit bioscopen is nu niet de juiste methode: de branche ligt nu op zijn rug en heeft nog jaren nodig te herstellen.” Filmdistributeurs, bioscopen en filmtheaters dragen al jarenlang bij aan de Nederlandse publieksfilms via het btw-convenant en de afdrachten aan het Abraham Tuschinski Fonds.

Ron Sterk, bestuurslid NVBF en CEO van Vue Nederland: “De bioscopen en filmtheaters zijn nog steeds blij met de generieke steun van de overheid, maar dit is al lange tijd volstrekt ontoereikend is. Zo is de TVL al voor 80% van de bioscopen niet meer beschikbaar met de huidige subsidieplafonds.”

Sharita Hasnoe, voorzitter FDN en director studio distribution Walt Disney Studios Motion Pictures Netherlands: “Het klopt dat releases in 2021 minder verschoven zijn, maar de onzekerheid neemt toe. Lokale investeringen in een release en het momentum dat internationaal wordt gecreëerd kan ineens verloren gaan, door een lockdown. Daarnaast halen releases door de beperkte capaciteit bij vertoners sowieso niet de resultaten die zij naar verwachting (pre-corona) zouden moeten halen.”

Klaas de Jager, bestuurslid FDN en managing director Independent Films: “De onafhankelijke distributeurs zagen de concurrentie in 2021 fors toenemen na een jaar waarin veel grote releases uitgesteld werden en daardoor meer ruimte kwam voor titels van onafhankelijke distributeurs. De toegenomen concurrentie, de maatregelen en de lockdowns zorgden ervoor dat veel investeringen niet terugverdiend konden worden. Of, wanneer dit wel zo was, dat er niet extra verdiend kon worden – wat juist zo hard nodig is om ook in de toekomst films te kunnen blijven distribueren.”

Hoewel er generieke maatregelen en extra steun is geweest voor het Nederlands Filmfonds en het Abraham Tuschinski Fonds ten behoeve van productie, komt de productie onder druk wanneer voor filmdistributeurs het moeilijk blijft investeringen in releases en marketing terug te verdienen. Waarvoor juist ook de bezoekers bij de bioscoop en het filmtheater een cruciale schakel zijn. Daarom pleiten de verenigingen gezamenlijk voor ruimhartige steun, maatwerk en 100% compensatie van vaste lasten, investeringen en marketingkosten bij nieuwe beperkende maatregelen als gevolg van COVID19.

Een bezoek aan de bioscoop en het filmtheater is de afgelopen jaren bewezen veilig geweest. Een blijvende openstelling ligt dan ook veel meer voor de hand. De verenigingen blijven daarom graag in gesprek met de overheid om maatwerk te bespreken en op zoek te gaan naar een langdurig perspectief.

Bijlagen: Kerncijfers 2021, Top 20 Algemeen, Top 30 Nederlandse films, Top 20 films in Filmtheaters.

Voor meer persinformatie: Trix van Alphen

www.ThePublicityCompany.com, t: 020 612 7000, e: info@publicity.nl